

VI. rész
menjünk Szentkeresztbányára

A KÉZ MÉLYSÉGEI ÉS EMLÉKEZETE

A fiú ezt gondolta :

Befeleg alszik a rózsa
szirma szélén csöpp harmat
alszik a világoskék rózsa

A fiú így szólt :

Szerteszakadt gondolataim fűrtje, a roppant
aranykockák, aranygömbök gomolygó, ködös
világosságában megérett
szavak szertegörögtek, amielőtt még
számba vehettem volna, kimondani őket:
befeleg peregték az ürestörzsű többi gondolat
alagútján, lépcsősorok mélyére le, folyosók, mind
lennebb s most
vándorol az értelem utánuk, egyre bennebb.

A lány azt kérdezte:

Szebb vagyok, mint a szőlőmadár?

A fiú így felelt:

hajtsd fejed tenyerembe tenyerembe
most áthallatszík ide a falon túlról
a jövő, nevetés, csörömpölés,
dobogó lábak, kiáltozás :
gyík szalad a falon, fogjátok meg!

És figyeld meg: tenyeremben
forró felhők alatt
kigyúlt gólya száll csóvaként
sárga homokföldek között

kanyargó
befagyott folyó felett
kigyúlt gólyák szállnak csóvaként.
Utaznak alattuk velük
a fehér jégen piros foltocskák levelet szél sodor
piros árnyékok sodródnak és meg-megkarcolják a
jégnek alsó
oldalára tapadt rákhalak álmát.

A lány azt mondta :
látod tenyeremben tenyeremben
fölforrjt éjszaka áramlik és tetején
hogy görög indája-metszett aranytök! vágat az árral
indák rácsa mögött szaladó ár s a jégbaba könnye –
szomorú, füstölgő máglyák szállnak át az űrben
tenyeremen,
mindenik holdon fölszakad az öt takaró
fekete selyem zsák, és láthatók lesznek *a holdak*
lehunyt, vagy vak szemei: a kráterek,
amelyek ugyanolyan *zártak*, mint a szív ablakai.

A fiú ezt gondolta:
látod, tenyeremben, tenyeremben
a Rózsapók beszötte a hunyt szemeket,
a pókháló és a csukott szemhéjak alól fény
szivárog, kilátszik a szemhéjak mögül az űr
vagy az álom vége,

mint szőnyeg rojtja az ajtó alól;
a szemre, a lélek zárt ablakára két oldalról hull
az elégett világ:
kintről is a fény, bentől is az álom;
fölnyílik-e tenyeremben a szem? és zárt-e a szív?

A fiú ezt válaszolta:

látod tenyeremben tenyeremben
görbe gerince a tú-vonalaknak hányfele *hajlik*
s íme kezemben a hold is: száz hold vakszeme *kráter*
mind beszövődött, vad pók-rózsa ágboga *tüske*
s tüskés ágbog alól, szövevénye mögül *ki-szivárog*
vas-hang: zöldre leég, száll-robban ezerfele *üszke*
hang: fönt dörgő lánc és csillag hangja *robajlik*
zárt ablakra lehull hava bentől jaj ki *szívére*
? Rózsa vakablak, kéz szeme : kráter zárt *zsalugáter*
szív zárt? lám felnyílt ég ajtaja *csattan*

A lány ezt jelelte :

látod tenyeremben tenyeremben
a tenyerembeli hold túlsó felén
a tó partján piros kövek, szőrük
meg-meglebbenti a fény, mint a lélegzet. Napozó
sátánkák.
Olyan egy holdveréb a fütty végén, mint hajlékony
pálcán
lóbált tollzsákocska; a füttyel kapaszkodik az anyagi
világba.
És a jégbaba lábnyoma a homokban.

Akkor a fiú így válaszolt:

látod tenyeremben tenyeremben

a hold tulsó felén recsegnek a rekedt színek a
szőlőhegyeken,
ők veszik körbe valahol az elrejtett
amfiteátrumot,
a márványlépcsők által keretezett színpadon
kis színészek szavalnak koturnusban, lágy, fekete
köpenyekben és
türkiz sálakban: úgy hullanak a szavak, ahogy
lázás fejben párbeszéd halszavai
cikáznak, végül lehullva: és ezalatt
szétomlanak lent az egykori holdállatok.

Erre a lány így beszélt:

látod tenyeremben az én tenyeremben
sok-sok tükörtermen megy végig egy köpeny és két
magassarkú
cipő, ajtók ki-kivágódnak, becsapódnak,
fönt nagy kőteraszokon sascsőrgés szóródik szét, száraz
gyöngyezüst a teraszokon,
óriásketrecek, törpe lovas jár közöttük, szél fúj és ezért
verdesnek az ajtók, csikorognak,
és közöttük a lovas

A fiú:

hallod tenyeremben tenyeremben
az óceánok hét bölényének rohanását
7 bölény lába dörömböl az óceán medrén
föl-fölszáll lábuk alatt a homok, de akár a
patadobajt is,
a homoklegyezőt maga alá gyűri ismét a mélyvíz
s kisimítja
s a leszálló homok fölött a világos magasban

negyvennyolc

sorba csapódnak ki-be a hideg tenger dörrenő
ajtajai, szárnyak? fönt ég homlokán forgó saskoszorú

A lány:

tenyeremben, tudod tenyeremben
a hold belső oldalán őszinte halak álldogálnak
zümmögő tengerekben
szikraözön lángol föl a törött vízcserépekből,
a bölények sarkára csörömpölve omló víztömbök
szilánkhalmazaiból,
ez néha elvakítja a halakat, de ismét megpuhul
a valószínű víz és
hallgatag halak álldogálnak
suhog rajtuk mint görbe sós kés
kerek tengerek vizének hasadozó vászna
hallod a vizekből fölszakadó nevetést?

A fiú:

Oly szép vagy, mint a szőlőmadár, és
szebb vagy, mint fénylő köntös a napon,
alszol, befele mosolyogsz magadban,
szád szélén csöpp harmat,
alszol, világoskék rózsza.

A lány :

Csókolj meg.

TALÁLKOZNÁNK A HELYTARTÓVAL IS

Gyere, menjünk a Bükkbe, keressünk elhagyott
malmokat.
Én molnár szeretnék lenni – oda vagyok a fehér
ruhákért,
azt meg különösen szeretem, ha fehér por lep be
mindent. Például
mikor annak idején gyermek voltam egy ideig,
Marosvásárhelyen,
sokszor ültem a mészégetőknél:
ezek a mészégetőkemencék közel voltak
a
Kinizsi utcához
– itt lakott Nagyanyám –,
én pedig folyvást a forró, azon kívül fehér porban
játszottam,
mint ahogyan ez eljövendő molnárokhoz talál és illik is.
Másképp viszont
élek-halok a mozdonyokért,
úgyhogy
szerezni fogok a Marsbeli Államvasutaktól egy,
igen, egy mozdonyt. Ezt felszereljük a malomban,
esténként működni fog,
később mint síniautót lehet majd használni –
beutazzuk a világot,
síneken.

*

Vihar előtt óriási malomszélkövek robajlanak le a
Majláth-kút fele a lejtőkön,

hunyorítva megy házába a szénégető, leendő
jóbarátunk, csikorogva
fordulnak, hánykolódnak vízfürtök a föld alatt, azután
csend süketedik a fákra és robajjal távozik egy veréb
valahonnan.

Száraz patakmederben a Helytartó felfele sétál.

NEVED BETŪI ABLAKOK

Június elsején hajad majd beborítja a partot, látom
kagylótörmelék elkeveredve közte és kamillavirágok
megörölt lepkék pernyepora sárgaszőlőinda a parton
fürtök és bent a zöld

édesvízben világos és

óriási és gyors halak:

hajlékony, élő tobozok, pikkelyeik úgy! kifehéredtek,
amíg, mint horgokon, függtek tengermélyi óriásfenyők
ágain. – Közben majd tengeri tehén érkezik, szemében
emlékek, mint varratok,

karcolások az íriszen:

prémes ruhájú emberek

egy déltengeri és mégis havas szigeten a tűz körül
guggolnak: delfint, májat és majmokat sütöttek. Egy
másik parton hajad szétterül, mint értékes fonál ős
vitorlásroncs-agyarak, bordák, víziszörny-állkapcsok
szövőszékének fehér fogsorain. És a lamantin énekel.

Tudod igaz kettőnk élete hányszor és hányféleképp
zajlott le eddig én most jövök rá miközben eddigi
életeink könyvét olvasom hogy csak azokban az éle-
teinkben vehetlek el amelyekben a Malom utca kis
hídján csókolóztunk először. De hát igen a kishidat
lebontották s ezért annyira furcsa érzés mikor át-
szeretnénk 000000000 képekönyv
menni rajt 000000000 ben lennén
a és nem m 000000000 k és és ol
ehetünk mé 000000000 lóval levá
gsem jaj e 000000000 gták volna
z a hiányé 000000000 a túlsó pa
rzet minth 000000000 rtot így é
a összemün 000000000 rezzük
mag
ket veszte 000000000 unk mert a
ttük volna 000000000 középső hí
el. Mintha 000000000 d hiányzik

nne
lárva
si lárma

y a csillár forgott
önn összetörnek fűrjei
egőben hánykolódó fűrtjei

llár forgását követték tekintetükkel
ő szemhéját két szem szederrel lezárták
erítsz s felállsz. Kezedben egy csésze óceán
sírástól lamantin-hangtól izzik át a porcelán
ám nem tudom félbeszakasztani át kell hát lépnem

[A betű többi részét elfújta a szél,
elvitte a víz, elrágta a Markoláb. Én
viszont végleg lelepleződtem, hogy a
verset a jobb alsó saroknál kezdem
el, s a bal felsőnél fejezem be.]

a következő betűbe, az S-be, ím itt vagyok, be más is
itt, tudod-e, olyan ez, betűről betűre, mintha öt nagy
szobád lenne ezeket járnám 5 lányszoba és mindenik

őriz belőled valamit
De szobáidban ím a hó:
a szobamélybe hóesés

költözött s mindent belepett: a vörösrézszínű teán
keresztül a csésze aljára hópelyhek gyűlnek. – Vajon
ha egymástól messze kellene élnünk, hinném-e hogy a

közelség mindenre és
mindenre megoldás, de
legalább vigasztalás

lenne: hinném-e? No mindegy, örüljünk hogy együtt s
hogy állandóan együtt lehetünk. Lelkedben a havazás
betakar mindent, lassan az én arcomat is. De jobb is
lenne már egyébről írnom. Pl. olyan ez a betű mintha
kihajolnának belőle gyolcsot lobogtató fegyveresek

Milyen rég nem adtam neked zsályát! Nos indulok is
zsályáért a hódokhoz megyek ebb'a januárba egyedül
a Bükk hódjainál ha találok ó ők mikor kiszáradt a

bükki Nagypatak ötszáz
évvel ezelőtt házaikat
illatos ízes füvekkel

bélelték ki így alusszák hosszas álmukat a hódok a
bükki vízmosások alatt ugyan ki is merné? felverni
őket a Retteneteseket! hiszen csak akire reánéznek

köves döbleccé töpörül
menten. Ó, aztán a
mohos
kőlabdává változottak

hajnalfele egy percet énekelhetnek néha morajt hoz
szél de mennyi mennyi! fű illatozhat a hegy hasában
akármilyen lesz is hozok zsályát: segítenek majd engem
barátaim elsősorban a Borz és a Törpék. Indulok is
szólok én mikor visszajövök hajnalban gondolj reám

KAPKODNÁD TE IS FEJED...

Mint mikor fejednek repül
utcán egy sas s te legfelül
tollakat érzel suhogást
integetést simogatást
puha szárnyakat s ez alatt
kinyílik arcod és alul
érezed a csípést-karmolást
s hogy *belső arcod szétszakad*
mint szerteszagotott palást

és az ütés továbbrepül
benned – tó-gyűrűk – s legfelül
hol *legbelső arcod tükre ül*
úgy érzed telibetalál
a céldobást játszó halál
: ilyenkor úgy érzed magad
mint szekrény amelyben a polc
a poharas polc leszakad

Felocsúdsz a törött örömből és
vigyázva nézel szét magad körül
hallják-e benned a csörömpölést